

Bruselj, 9. junij 2020
(OR. en)

8086/1/20
REV 1

POLGEN 46

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov
Zadeva:	Napredek pri uresničevanju strateške agende Osemnajstmesečni program Sveta (1. julij 2020 – 31. december 2021)

V prilogi vam pošiljamo osemnajstmesečni program Sveta, ki so ga skupaj pripravila naslednja tri predsedstva – nemško, portugalsko in slovensko – ter visoki predstavnik, ki predseduje Svetu za zunanje zadeve.

Program

I. UVOD

Pandemija covida-19 postavlja Evropo in celoten svet pred izziv brez primere.

Ta svetovna zdravstvena kriza je dramatično prizadela družbe in gospodarstva držav članic EU. Zahteva urgentno, odločno in celovito ukrepanje na ravni EU kot tudi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni¹. Naslednja tri predsedstva bodo storila vse potrebno, da bi okrepili odpornost Evrope, zaščitili naše državljanke in državljane ter premagali to krizo, pri tem pa ohranili naše evropske vrednote in način življenja. Pri tem so zavezani petim smerem delovanja iz Skupne izjave članov in članic Evropskega sveta z dne 26. marca 2020.

Kriza zaradi covida-19, ki ga je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) razglasila za pandemijo, je družbe in zlasti zdravstvene sisteme držav članic postavila in jih še vedno postavlja na hudo preizkušnjo. Države članice in institucije EU so v duhu solidarnosti strnile vrste, da bi uskladile in uveljavile ustrezne zdravstvene ukrepe. Le če bo zdravstvena politika učinkovito zajezila in na koncu obvladala grožnjo, ki jo predstavlja covid-19, se lahko začne trajno okrevanje v vseh drugih sektorjih gospodarstva in javnega življenja.

¹ Gl. Skupno izjavo članov in članic Evropskega sveta, 26. marec 2020.

Številni ukrepi za ublažitev krize so bili sprejeti že med hrvaškim predsedovanjem, vendar bo treba storiti še precej več, zlasti kar zadeva obvladovanje pandemije in ponovno vzpostavitev normalnega delovanja evropskih družb in gospodarstev s spodbujanjem trajnostne in vključujoče rasti, vključno s preходом na zeleno gospodarstvo in digitalno preobrazbo, in sicer na podlagi vseh spoznanj iz krize² ter odpravo njenih socialno-ekonomskih posledic. Zato bo glavna prednostna naloga treh predsedstev izvajanje vseh ustreznih ukrepov, ki bodo pripomogli k močnemu okrevanju evropskega gospodarstva v skladu s trajnostno in vključujočo strategijo rasti, v kateri bo upoštevan cilj, v skladu s katerim moramo do leta 2050 doseči podnebno nevtralnost, in obravnavani velik družbeni vpliv in človeška razsežnost. Trojno predsedstvo bo ukrepalo na podlagi prihodnjih predlogov Komisije, da bi vzpostavili ambicioznejši, obsežnejši in usklajen sistem kriznega upravljanja v EU.

Zavezano je načelom iz Skupnega evropskega časovnega načrta za odpravo ukrepov za zaježitev COVID-19 in načrta za okrevanje:³ načrt za okrevanje mora temeljiti na solidarnosti, koheziji in konvergenci; okrevanje mora biti prožno, prilagodljivo in se sčasoma razvijati; biti mora vključujoče, zanj pa morajo biti soodgovorni vsi udeleženci; obenem pa biti skladno z našimi vrednotami, pravicami in pravno državo.

Naslednja tri predsedstva bodo storila vse, da bi v skladu s ključnimi priporočili iz načrta za okrevanje ponovno vzpostavili in poglobili enotni trg, dosegli napredek pri zelenem prehodu in digitalni preobrazbi, dosegli digitalno suverenost, z dinamično industrijsko politiko zagotovili strateško avtonomijo EU, podprli mala in srednja (MSP) ter zagonska podjetja, zagotovili pregled neposrednih tujih naložb, zgradili odpornejšo infrastrukturo, zlasti v zdravstvenem sektorju, in zagotovili proizvodnjo kritičnega blaga v Evropi, da bi zmanjšali odvisnost od tretjih držav.

² Gl. Skupni evropski časovni načrt za odpravo ukrepov za zaježitev COVID-19, 15. april 2020.

³ Načrt za okrevanje – Za bolj odporno, trajnostno in pravično Evropo, 22. april 2020.

Trojno predsedstvo bo prispevalo k potrebnim naložbenim prizadevanjem za pospešitev okrevanja, kakršnih še ni bilo in ki bodo usmerjena v skupaj dogovorjene cilje in na področja, kjer so najbolj potrebna, in jih po potrebi usmerjalo. Ta prizadevanja bodo vključevala varnostne mreže za državljane, podjetja in države in sklad za okrevanje, povezan z večletnim finančnim okvirom, da bi pospešili trajnostno okrevanje.

Naslednja tri predsedstva menijo, da nas pandemija postavlja pred velik svetovni izziv in da ima EU kot svetovni akter posebno odgovornost, da sooblikuje globalen odziv v okviru multilateralizma in mednarodnega reda, ki temelji na pravilih. To med drugim pomeni, da si bomo prizadevali uresničiti ključne prednostne naloge politike, kjer obstaja večje pomanjkanje virov, okrepili zmogljivosti za odzivanje v državah z najšibkejšimi zdravstvenimi, vodovodnimi in sanitarnimi sistemi, zlasti v Afriki, in blažili hude socialno-ekonomske posledice. Za globalni odziv je potrebno tesnejše regionalno sodelovanje pri razvijanju nove diagnostike, terapij in cepiv. Naslednja tri predsedstva se bodo pri vseh teh prizadevanjih angažirala v skladu s pristopom „Ekipa Evropa“.

Trojno predsedstvo si bo prizadevalo razviti sistem upravljanja⁴, s katerim bo EU postala odpornejša, učinkovitejša in uspešnejša, naše temeljne vrednote pa bodo v središču njegovega pristopa.

Da bi uresnili navedene cilje, bo uveljavilo ukrepe iz akcijskega načrta, ki je priložen načrtu za okrevanje. Zavezano je tudi uveljaviti načel evropskega stebra socialnih pravic, med drugim tako, da bo maja 2021 na povabilo predsednika Evropskega sveta organiziralo socialni vrh EU, ki ga bo gostilo portugalsko predsedstvo.

⁴ V skladu z Načrtom za okrevanje – Za bolj odporno, trajnostno in pravično Evropo, 22. april 2020.

Odziv na pandemijo covida-19 in njegove posledice je najpomembnejša prednostna naloga trojnega predsedstva, vendar morajo tudi institucije EU spet začeti normalno delati, da bo trojno predsedstvo lahko doseglo viden napredek pri izvajanju strateške agende za obdobje 2019–2024. Naslednja tri predsedstva so trdno prepričana, da lahko oblikujemo našo skupno prihodnost, zastopamo interese naših državljanek in državljanov, podjetij in družb ter ohranimo naš način življenja, če bomo gradili na naših evropskih vrednotah in odlikah Evropske unije. Da bi Unija lahko v celoti uresničila svoj potencial, si bo trojno predsedstvo prizadevalo za enotnost med državami članicami. To bomo dosegli z lojalnim sodelovanjem na podlagi naših skupnih vrednot ter spoštovanjem subsidiarnosti in sorazmernosti.

Trojno predsedstvo je trdno prepričano, da bi morala konferenca o prihodnosti Evrope prinesiti konkretne rezultate, ki bodo koristili našim državljanekam in državljanom, in prispevati k srednje- in dolgoročnemu razvoju naših politik, zato da bomo lahko bolje obvladali sedanje in prihodnje izzive⁵.

Večletni finančni okvir 2021–2027

Naslednja tri predsedstva menijo, da je pomembno doseči dogovor o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027, ki bo ključni instrument za podporo trajnemu okrevanju. V skladu z načrtom za okrevanje bi morali z njim podpreti države članice pri trajnostnem vlaganju v strateške cilje EU in vse politike. Naslednji večletni finančni okvir bo skupaj s skladom za okrevanje ambiciozen odziv, ki ga Evropa potrebuje, saj bo podpiral naše skupne prednostne naloge. Trojno predsedstvo se zavezuje, da si bo neumorno prizadevalo za odobritev Evropskega parlamenta in čimprejšnje dokončno oblikovanje sektorskih predlogov, obenem pa dosledno upoštevalo mandat, ki ga je podelil Evropski svet. Storilo bo vse, kar je v njegovi moči, da bi se izognilo nepotrebnim zamudam pri izvajanju večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 in z njim povezanih programov. Pravočasno sprejetje zakonodaje, ki ureja politike, povezane z naložbami, in druge zadevne politike, je ključnega pomena, da se bomo primerno in prepričljivo odzvali na posledice pandemije covida-19 ter druge strateške cilje in obstoječe izzive Unije.

⁵ Glej sklepe Evropskega sveta z dne 12. decembra 2019.

Prihodnji odnosi med EU in Združenim kraljestvom

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije. Če ne bo dogovorjeno podaljšanje, se bo prehodno obdobje po izstopu Združenega kraljestva izteklo 31. decembra 2020. Evropski svet je v sklepih z dne 13. decembra 2019 znova potrdil, da si želi čim tesnejših prihodnjih odnosov z Združenim kraljestvom v skladu s tozadevno politično izjavo ter ob upoštevanju predhodno dogovorjenih smernic in izjav Evropskega sveta, zlasti tistih z dne 25. novembra 2018. Opozoril je, da bodo morali prihodnji odnosi z Združenim kraljestvom temeljiti na ravnotežju med pravicami in obveznostmi ter zagotavljati enake konkurenčne pogoje. Svet je 25. februarja 2020 v skladu s smernicami in sklepi Evropskega sveta ter politično izjavo sprejel pogajalske smernice, v katerih so opredeljeni obseg in pogoji prihodnjega partnerstva, o katerem se bosta pogajali Evropska komisija in Združeno kraljestvo. Trojno predsedstvo si bo prizadevalo za to, da bo do konca prehodnega obdobja začelo veljati celovito partnerstvo z Združenim kraljestvom, ki bo pošteno in pravično za vse države članice ter v interesu naših državljanek in državljanov.

Prilagojeni delovni program Komisije za leto 2020

Trojno predsedstvo bo upoštevalo prilagojeni delovni program Komisije za leto 2020. Ceni dejstvo, da se je Komisija v celoti zavezala izvesti vse svoje glavne pobude, ki jih je napovedala v prvotnem programu, in da bodo predlogi, ki so bistveni za takojšnje okrevanje ali ga podpirajo, sprejeti, kot je bilo sprva predvideno. Komisijo poziva, naj čim prej sprejme vse glavne pobude, ki zaradi pandemije še niso bile sprejete. Pozdravlja namero Komisije, da bo v večji meri uporabljala strateško predvidevanje, da bi bolj pragmatično in dolgoročno pristopila k usmerjanju politik Unije v prihodnjih letih.

II. ZAŠČITA DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV IN SVOBOŠČIN

Naslednja tri predsedstva trdno verjamejo v pomen demokracije, človekovih pravic, pravne države in naših odprtih družbenih modelov, ki so temelj evropske svobode, varnosti in blaginje. Zato z zanimanjem pričakujejo prihodnji akcijski načrt za evropsko demokracijo in njegove spremljajoče predloge, tudi v zvezi s svobodo, pluralnostjo in neodvisnostjo medijev. Izpostavljajo ključno vlogo svobodnih in pluralističnih medijev, katerih pravočasno in verodostojno poročanje, ki je podprto z dejstvi, in predanost boju proti dezinformacijam sta pomembnejša kot kdaj koli prej.

Prav tako z zanimanjem pričakujejo novo strategijo za izvajanje Listine o temeljnih pravicah. Trojno predsedstvo si bo prizadevalo dati nov zagon pristopu EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah, ki je predviden v Lizbonski pogodbi. Spodbujalo bo kulturno in versko raznolikost ter participacijo mladih in meni, da reden dialog z državljkami in državljani pomembno prispeva k boljšemu izvajanju politik EU.

Zaradi odziva na pandemijo covida-19 je bilo treba omejiti način življenja, svobodo in demokratične pravice naših družb, kot še nikoli doslej. Trojno predsedstvo je pripravljeno podpreti vsestransko uveljavljanje vrednot Unije, vključno z načelom pravne države, v vsej EU.

Z zanimanjem pričakuje vzpostavitev evropskega mehanizma zaščito pravne države, ki bo enako veljal za vse države članice. S tem preventivnim orodjem bomo poglobili konstruktiven dialog med državami članicami in v vseh njih negovali skupno zavedanje o pravni državi. Zato bo v Svetu organiziralo obsežen dialog o vseh elementih letnega poročila Komisije.

Podpiranje enotnosti držav članic in načela lojalnega sodelovanja, spoštovanje subsidiarnosti in sorazmernosti ter spodbujanje upravljanja na več ravneh bodo vodilna načela osemnajstih mesecev.

Trojno predsedstvo je zavezano vključevanju enakosti v vse politike, vključno z enakostjo in pravicami spolov in LGBTQIA+ oseb, spodbujanju kulturne raznolikosti, zagotavljanju enakih možnosti za vse, preprečevanju vseh oblik diskriminacije, vključno s kaznivimi dejanji iz sovraštva, in odpravljanjem nasilja v družini. Naslednja tri predsedstva pozdravljajo novo strategijo Komisije za enakost spolov za obdobje 2020–2025, v kateri so med drugim obravnavana vprašanja nasilja na podlagi spola in enakosti žensk in moških na trgu dela. Zavezujoči ukrepi za preglednost plač so koristen korak na področju enakosti spolov. Zato trojno predsedstvo z zanimanjem pričakuje predlog v zvezi s tem. Zavedamo se, da je pandemija covida-19 nesorazmerno močno prizadela starejše, zato si bomo prizadevali za medgeneracijsko solidarnost, dostojno staranje in boljše varstvo pravic starejših in drugih ranljivih odraslih. Ne smemo dovoliti, da bi pandemija covida-19 povečala kakršne koli neenakosti in diskriminacijo.

Naslednja tri predsedstva se zavezujejo, da bodo bolje usklajevala delo Sveta v zvezi s preprečevanjem in zatiranjem antisemitizma, zlasti kar zadeva izmenjavo najboljših praks.

Trojno predsedstvo bo promoviralo kulturno raznolikost ter globalno pomembne kulturne in ustvarjalne sektorje in njihov vpliv na družbo in gospodarstvo, pri tem pa upoštevalo načelo subsidiarnosti in ščitilo evropski način življenja.

Digitalna preobrazba prinaša priložnosti, pa tudi izzive v zvezi s pravicami in svoboščinami državljanek in državljanov. Zato je treba v procesu digitalizacije nujno spoštovati temeljne pravice in skupne vrednote.

Naslednja tri predsedstva pozdravljajo belo knjigo Komisije o umetni inteligenci in se veselijo nadaljnjega ukrepanja v vseh razsežnostih, ki vključujejo raziskave in inovacije, uporabo na področju izobraževanja, etične vidike in vidike, ki zadevajo osredotočenost na človeka, globalno upravljanje, na tveganju temelječi regulativni okvir in vidik odgovornosti za umetno inteligenco. Poleg tega si bodo prizadevala za boljšo zaščito naših družb pred zlonamernimi kibernetскими dejavnostmi, hibridnimi grožnjami in dezinformacijami. Odpornost naših družb bomo okrepili s preglednim in pravočasnim komuniciranjem, ki temelji na dejstvih. V tem pogledu bosta koristna prihodnji akt o operativni in kibernetiski odpornosti na področju finančnih storitev in pregled direktive o varnosti omrežij in informacijskih sistemov. Trojno predsedstvo bo okrepilo prizadevanja na evropski ravni, da bi se uvedla obvezna minimalna raven varnosti informacijske tehnologije za naprave, ki so povezane z internetom.

Naslednja tri predsedstva pozdravljajo napoved Komisije, da bo predlagala nov pakt o migracijah in spremljajoče zakonodajne predloge, ter se zavezujejo, da jih bodo prednostno obravnavala. EU potrebuje celovito, trajno in predvidljivo rešitev za migracije, ki bi morala vključevati delujoč in odporen skupni evropski azilni sistem, ki bo prestal krize in v katerem bo vzpostavljeno potrebno ravnovesje med odgovornostjo in solidarnostjo. Treba je najti rešitve za primere nesorazmernega migracijskega pritiska v eni ali več državah članicah. Hkrati bo treba okrepiti zakonite poti za migracije in izboljšati vračanje.

V okviru tega celovitega pristopa bi bilo treba tudi okrepiti boj proti nezakonitim migracijam, trgovini z ljudmi in tihotapljenju, hkrati pa obravnavati temeljne vzroke migracij in prisilnega razseljevanja. V okviru zunanje razsežnosti bi bilo treba okrepiti partnerstva z državami izvora in tranzitnimi državami.

Kar zadeva delovanje schengenskega območja in varovanje zunanjih meja EU, se bo trojno predsedstvo osredotočilo na izvajanje uredbe o evropski mejni in obalni straži, vzpostavitev novih funkcij, predvidenih v uredbah o interoperabilnosti, in revizijo schengenskega ocenjevalnega mehanizma ter bo storilo vse, kar je v njegovi moči, za ponovno vzpostavitev celovitega delovanja schengenskega območja. Kako pomembno je to, je postalo še bolj očitno zaradi omejitev, uvedenih kot odziv na koronavirusno krizo.

Naslednja tri predsedstva se poleg uspešnega izvajanja svežnja o interoperabilnosti veselijo nadaljnjih pobud, povezanih z novo strategijo EU za varnostno unijo, da bi izboljšali sodelovanje in izmenjavo informacij na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ), vključno z našimi skupnimi instrumenti (informacijski sistemi EU), ter si bodo prizadevala za okrepitev policijskega, carinskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih in civilnih zadevah, med drugim z mehanizmi e-pravosodja. Tesno in prožno policijsko sodelovanje, ki ga bo olajšalo dobro usklajeno skupno ukrepanje, bo ključno za spodbujanje prostega pretoka blaga in storitev ter prostega gibanja oseb, ki bodo omogočili okrevanje gospodarstva in družbe po koronavirusni krizi. Še posebej bo pomembno, da bomo izvajali učinkovite preventivne ukrepe in še naprej krepili boj proti terorizmu, hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu, radikalizaciji in (nasilnemu) ekstremizmu ter čezmejnemu kriminalu, pa tudi izboljšali sodelovanje s tretjimi državami. V zvezi s tem bi bil lahko še posebej zanimiv predlog, ki ga je napovedala Komisija, glede ciljno usmerjene prenovitve uredbe o Agenciji Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol), s katero bi okrepili operativno policijsko sodelovanje.

EU mora še naprej krepiti odpornost naših družb s podpiranjem in pripravljanjem načrtov za ustrezno ukrepanje, s katerimi bo poskrbljeno za vsestransko usklajenost, pri tem pa je treba dosledno spoštovati pristojnosti in odgovornosti na različnih ravneh EU, držav članic in v državah članicah v izrednih razmerah, kot so pandemije in obsežni kibernetiski napadi. Naslednja tri predsedstva so odločena, da bodo izzive, ki jih pandemija covida-19 predstavlja za EU, v celoti upoštevala tudi v okviru evropske civilne zaščite. Glede na sedanji razvoj dogodkov in na podlagi pridobljenih izkušenj si bodo predsedstva prizadevala za nadaljnje izboljšanje odzivanja EU na krize in okrepitev mehanizma Unije na področju civilne zaščite, vključno z nadaljnjim razvojem rescEU in drugih zmogljivosti, pri tem pa bodo obravnavala izzive, povezane z ustvarjanjem zalog bistvenega zdravstvenega materiala in vračanjem državljanov, ki so obtičali v tretjih državah, ter nadaljevala proces pridobivanja izkušenj z vzpostavitvijo in začetkom delovanja mreže znanja EU, ki se bo sistematično izpopolnjevala na podlagi pandemičnega scenarija.

III. RAZVOJ NAŠE GOSPODARSKE OSNOVE: EVROPSKI MODEL ZA PRIHODNOST

Pandemija covida-19 bo imela dolgoročne posledice za gospodarstvo EU in svetovno gospodarstvo. Poleg kratkoročnim ukrepom za zagotovitev likvidnosti našega finančnega sektorja, ki s spodbujanjem naložb, kakršnih v zgodovini še ni bilo, in zagotavljanjem stabilnosti financiranja držav članic preprečujejo grozečo recesijo, moramo pozornost nameniti tudi dolgoročni perspektivi, povečati konkurenčnost in suverenost EU ter še naprej zagotavljati stabilno in spodbudno okolje za naložbe na enotnem trgu. Zato je zdaj še pomembneje, da razvijamo našo gospodarsko osnovo – to bo ključni element vseh treh predsedovanj. Za uresničitev teh ciljev bodo posebej pomembni delo v zvezi z zelenim dogovorom in digitalno prihodnostjo Evrope, izvajanje akcijskega načrta o krožnem gospodarstvu, vlaganje v raziskave in inovacije ter spretnosti za povečanje konkurenčnosti, zagotavljanje rešitev za svetovne izzive in ustvarjanje delovnih mest.

Enotni trg je ena največjih prednosti EU in ga je treba še naprej razvijati. Na načelih, vrednotah in standardih enotnega trga temelji vodilna in dejavna vloga EU pri zavzemanju za svetovni red, ki temelji na pravilih, in enake konkurenčne pogoje doma in v tujini. Trojno predsedstvo si bo prizadevalo okrepiti temelje za konkurenčnost in rast Unije v prihodnje. To pomeni, da moramo zagotoviti, da bo enotni trg deloval kot pred koronavirusno krizo, odpraviti preostale neupravičene ovire na njem, tudi pri opravljanju storitev, ter zagotoviti učinkovito in pošteno izvajanje, uporabo in izvrševanje pravil enotnega trga, tudi pravil o zaščiti naložb. Poleg tega moramo politiko enotnega trga uskladiti z industrijsko in digitalno politiko EU ter politiko EU glede MSP. Trojno predsedstvo je pripravljeno na nadaljnje ukrepanje v zvezi s poročilom Komisije o ovirah za enotni trg in akcijskim načrtom za uveljavljanje enotnega trga. Pandemija covida-19 je pokazala, da je krepitev odpornosti enotnega trga v času krize bistvenega pomena. Da bi med drugim povečali rast in konkurenčnost Unije po pandemiji, bodo pomembne prednostne naloge tudi boljše pravno urejanje ter zmanjšanje stroškov izpolnjevanja obveznosti in upravnega bremena.

Ker so MSP ključna za trajnostno gospodarsko rast, zaposlovanje in socialno kohezijo v naših družbah, potrebujejo zanesljive in stabilne okvirne pogoje, ki jih zagotavljata povezan, skladen in v prihodnost usmerjen pristop ter sistematično in dosledno upoštevanje načela „najprej pomisli na male“. Zato so naslednja tri predsedstva pripravljena ukrepati na podlagi strategije Komisije za MSP in jo nadalje razviti, da bi okrepili politiko EU glede MSP.

Okrepitev MSP in industrijske konkurenčnosti v Evropi je bistveni cilj trojnega predsedstva, saj zagotavlja evropsko ekonomsko suverenost in krepi njeno odpornost. Za strategijo EU za okrevanje gospodarstva po koronavirusni krizi in dolgoročno strategijo za trajnostno rast potrebujemo tudi ambiciozno strategijo EU na področju industrijske politike, ki bo med drugim obravnavala konkurenco, pravila o državni pomoči in splošne okvirne pogoje ter okrepila ključne tehnologije, tudi z usklajevanjem politike na področju znanosti, raziskav in inovacij ter spodbujanjem tehnološke avtonomije EU. Pomembni elementi te strategije bodo opredelitev strateških vrednostnih verig, preoblikovanje industrijskih ekosistemov in nadaljnje delo v zvezi z opredelitvijo industrijskih zavezništov in pomembnih projektov skupnega evropskega interesa. Trojno predsedstvo bo gradilo na industrijski strategiji EU in predlagalo naslednje korake za izvajanje in spremljanje. Poleg tega bo spremljalo evalvacijo pravil o konkurenci, ki jo je že začela Evropska komisija, in bo, potem ko bo končana, uveljavilo njene rezultate, morebitne spremembe in posodobitev evropskega okvira za konkurenco, pri tem pa upoštevalo dogajanje v svetu in digitalno preobrazbo. Poskrbeti namerava tudi za to, da bodo javna naročila bolj učinkovita, inovativno naravnana in trajnostna, pri tem pa bo upoštevalo izkušnje, pridobljene med koronavirusno krizo, in potrebo po oživitvi gospodarstva EU.

Z učinkovito in prilagodljivo kohezijsko politiko bi morali zagotoviti naložbe za obvladovanje velikanskih gospodarskih in socialnih izzivov, ki jih je prinesla koronavirusna kriza; ter vlagati v inovativno, pametno gospodarsko in družbeno preobrazbo v okolju prijaznejšo, nizkoogljično Evropo. Zajemati bi morala vse regije⁶, podpirati njihovo konkurenčnost ter krepiti ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo ter zmanjšati razlike. Trojno predsedstvo bo storilo vse za pravočasno sprejetje kohezijskega zakonodajnega svežnja, da bi se lahko nemudoma začel izvajati nov cikel kohezijske politike.

Trojno predsedstvo bo preučilo vlogo finančne in ekonomske politike pri trajnostni in vključujoči rasti.

Financiranje gospodarstva mora postati stabilnejše, tudi zaradi koronavirusne krize. Zato bi morali prednostno še naprej poglobljati ekonomsko in monetarno unijo v vseh njenih razsežnostih in razvijati vse elemente nadaljnje krepitve bančne unije in unije kapitalskih trgov, kot je bilo dogovorjeno. Naslednja tri predsedstva se veselijo zlasti skorajšnjih pregledov direktive o trgih finančnih instrumentov in razveljavitvi Direktive 2004/39/ES (MiFID II) ter uredbe o trgih finančnih instrumentov (MiFIR), uredbe o referenčnih vrednostih ter predlogov za izvedbo zadnjih reform Basel III. Z napredkom na teh področjih se bo okrepila tudi mednarodna vloga evra, ki bi morala biti sorazmerna gospodarski in finančni teži Unije na svetovnem prizorišču. Trojno predsedstvo meni, da je pregled direktive Solventnost II priložnost za ciljno usmerjen nadaljnji razvoj enega najbolj naprednih bonitetnih sistemov v svetu.

Posebej pomembni bodo prilagoditev finančnega sektorja digitalni dobi, prihodnji predlogi o kriptosredstvih ter operativni in kibernetiski odpornosti na področju finančnih storitev ter strategija za digitalne finančne storitve in s tem povezana strategija za evropski sistem plačil.

Naslednja tri predsedstva bodo izboljšala boj EU proti pranju denarja in financiranju terorizma, med drugim na podlagi akcijskega načrta Komisije za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma.

Z mobilizacijo financiranja trajnostne rasti in okrepitvijo finančne vključenosti lahko podpremo uresničevanje Agende 2030, njenih 17 ciljev trajnostnega razvoja in ciljev zelenega dogovora EU.

⁶ Upoštevač posebnosti regij iz člena 349 PDEU.

Zato naslednja tri predsedstva z zanimanjem pričakujejo prenovljeno strategijo za trajnostno financiranje, ki bo dopolnila naložbeni načrt za trajnostno Evropo.

Za pravilno delovanje enotnega trga moramo zagotoviti enake konkurenčne pogoje ter pravično in učinkovito obdavčitev. Naslednja tri predsedstva nameravajo še bolj podpirati pravično obdavčitev v vedno bolj digitaliziranem gospodarstvu, zlasti kar zadeva učinkovito minimalno obdavčitev, in doseči napredek pri pobudah iz akcijskega načrta za boj proti davčnim goljufijam. Prizadevala si bodo za revizijo direktive o trošarinah za tobak in direktive o obdavčitvi energije.

Zaščita pred vnosom ponarejenega ali piratskega blaga na mejah EU in izkoriščanje potenciala carinske zakonodaje EU sta bistvena za okrepitev carinske unije. Naslednja tri predsedstva z zanimanjem pričakujejo skorajšnji akcijski načrt za carinsko unijo in predlog za vzpostavitev enotnega carinskega okenca.

Okvir za intelektualno lastnino je zelo pomemben za inovacije v EU, saj zadeva vse gospodarske sektorje. Prizadevali si bomo oblikovati koherentno strategijo za intelektualno lastnino.

EU potrebuje ustrezno, učinkovito in z viri gospodarno infrastrukturo, da bo lahko v celoti izkoristila dvojni prehod, tj. prehod na zeleno gospodarstvo in digitalno preobrazbo.

Trojno predsedstvo želi vzpostaviti energetska unijo prek integriranega, medsebojno povezanega in ustrezno delujočega evropskega energetskega trga, naravnane k trajnostni energiji in prehodu na podnebno nevtralnost. Preučilo bo, v kolikšni meri lahko energetski sektor prispeva k okrevanju po pandemiji covid-19. Naslednja tri predsedstva bodo pri izvajanju upravljanja energetske unije in okvira energetske politike do leta 2030 spodbujala tesno sodelovanje in izmenjavo med državami članicami. Poleg tega z zanimanjem pričakujejo pobude Komisije za energetski sektor, med drugim nov pristop k izkoriščanju potenciala energije iz obnovljivih virov na morju v Evropi, inovativnih goriv, ukrepe za pomoč pri pametnem povezovanju sektorjev, vključno z olajšanim razogljčenjem plinskega sektorja in prilagoditvijo obstoječe uredbe o vseevropskem energetskem omrežju (TEN-E) z vidika podnebno nevtralnega gospodarstva, da bomo zagotovili energetska infrastrukturo, ki bo ustrezala svojemu namenu.

Varen, inovativen in povezovalen promet, tudi spodbujanje alternativnih trajnostnih goriv in pogonskih mehanizmov, bo prednostna naloga; pa tudi interoperabilnost in trajnost evropske povezljivosti prek vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T). Trojno predsedstvo z zanimanjem pričakuje strategijo za trajnostno in pametno mobilnost in se zavezuje, da bo začelo obravnavati ključne predloge. Trojno predsedstvo si bo v času, ki vso Unijo postavlja pred izziv, prizadevalo zagotoviti delovanje dobavnih verig in bo obravnavalo posledice koronavirusne krize na prometni sistem, zlasti v sektorju civilnega letalstva. Prizadevalo si bo za okrepitev prometnega sektorja in njegove odpornosti. Poleg tega bo analiziralo vpliv pandemije na prometne tokove znotraj EU, prevoznike vseh vrst in prometno infrastrukturo.

Naslednja tri predsedstva so prepričana, da bo digitalna preobrazba vplivala na evropski vsakdan, vendar lahko tudi Evropa vpliva na digitalno preobrazbo. Pomeni priložnost, pa tudi izziv za EU ter njen družbeni in gospodarski model, pa tudi za njeno konkurenčnost in suverenost. V zvezi s tem bodo naslednja tri predsedstva posebno pozornost namenila digitalizaciji storitev in organizacij, zlasti v javni upravi. Da bi ohranili in razvijali odgovoren, inovativen, trajnosten in konkurenčen evropski digitalni ekosistem, zlasti v sektorjih strateškega pomena in na področju ključnih omogočitenih digitalnih tehnologij in infrastruktur (vključno s podatkovnimi infrastrukturami), moramo še okrepiti digitalno suverenost EU. V tem pogledu je umetna inteligenca ključna tehnologija z velikim potencialom za ustvarjanje vrednosti. Zato trojno predsedstvo z zanimanjem pričakuje prihodnje predloge na podlagi sporočila o oblikovanju digitalne prihodnosti Evrope, Bele knjigo o umetni inteligenci, evropske strategije za podatke in akta o digitalnih storitvah ter nadaljnja prizadevanja v okviru evropskega partnerstva za blokovne verige, pa tudi napovedani akcijski načrt za medije in avdiovizualni sektor.

Digitalizacija ima daljnosežne učinke, zato jo moramo koherentno obravnavati v vseh notranjih in zunanjih politikah Unije. Razvoj infrastruktur, povezljivost (vključno z gigabitno povezljivostjo do leta 2025 in 5G), uporabniško usmerjene storitve, kot tudi njihova zaščita v času krize, vključno s krepitvijo predpisov, naložb, priložnosti in vplivov, povezanih z varstvom okolja in podnebja ali trajnostnim razvojem in zdravjem – vse to bo imelo pomembno vlogo. Vzpostavitev zadostnega podatkovnega ekosistema v skladu s podatkovno strategijo Komisije EU (vključno s podatkovno infrastrukturo, varstvom podatkov in zasebnosti, odgovorno uporabo podatkov, podatkovnimi prostori, dostopnostjo podatkov, izmenjavo podatkov in varnostjo podatkov) bo ključna za to, kako uspešna bo Evropa pri oblikovanju digitalne preobrazbe.

Evropski raziskovalni, zdravstveni in izobraževalni sistemi morajo biti pripravljeni na izziv, ki ga predstavljajo tehnološke in družbene spremembe, tudi v povezavi z digitalizacijo, in razvoj inovacij za rast in delovna mesta s spodbujanjem raziskav in inovacij, večje učinkovitosti na področju zdravja ter naložb v znanja in spretnosti ter izobrazbo in iskanjem sinergij v evropskih skupnostih na področju znanosti, raziskav in inovacij, da bi kar najbolje izkoristili ves potencial raziskav in inovacij po vsej Uniji – tudi za premostitev koronavirusne krize. V zvezi s tem trojno predsedstvo pozdravlja sporočilo Komisije o prihodnosti raziskav in inovacij ter evropskem raziskovalnem prostoru, posodobljeni akcijski načrt za digitalno izobraževanje, nadaljnji razvoj evropskega izobraževalnega prostora, nov strateški okvir za sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja ter posodobljen program znanj in spretnosti in se veseli nadaljnjega ukrepanja v zvezi z njimi v Svetu. Izkušnje z izzivi med izbruhom covida-19 kažejo, da morajo biti področja izobraževanja, znanj in spretnosti ter raziskav dovolj prožna in odporna na prekinitev v rednih ciklih. Da bi izkoristili potencial izobraževanja, raziskav in inovacij za preobrazbene rešitve in uresničili cilje trajnostnega razvoja, potrebujemo pristop na več ravneh, ki bo na teh področjih politike pri vsaki sektorski pobudi strateško skoncentriral prizadevanja na vseh ravneh in jih na ravni EU povezal v skupni pristop. Hkrati bomo morali na novo konceptualizirati evropski raziskovalni prostor, da bomo izpolnili obveznost iz Pogodbe, v skladu s katero je treba vzpostaviti območje, ki bo raziskovalcem omogočal resnično evropsko poklicno pot in prosto kroženje prek meja in sistemov, tako kot znanju in tehnologijam. Posebna pozornost bo namenjena tudi etičnim vidikom prenovljenega evropskega raziskovalnega prostora in znanosti za državljane: v zvezi s tem bodo naslednja tri predsedstva pripravila nekatere skupne dejavnosti. Kot odgovor na koronavirusno krizo bodo predsedstva podprla prizadevanja, da bi prek Skupnega raziskovalnega središča vzpostavili skupne laboratorije EU za razvoj zdravil in cepiv.

Naslednja tri predsedstva si bodo prizadevala za pravočasno sprejetje zakonodajnih predlogov v okviru programa Obzorje Evropa in Erasmus+, da bi se lahko nemudoma začel izvajati novi politični cikel, vključno s prenovljeno uredbo o Evropskem inštitutu za inovacije in tehnologijo (EIT) ter sklepom o strateškem inovacijskem programu EIT za obdobje 2021–2027. Enako velja za druge programe EU, kot so program za digitalno Evropo, Ustvarjalna Evropa in Evropska solidarnostna enota.

Varstvo potrošnikov je treba prilagoditi izzivom digitalne preobrazbe in Agende 2030 – in ga s tega vidika okrepiti, če je to potrebno. Upoštevati je treba šibke točke potrošnikov v različnih sektorjih. Naslednja tri predsedstva podpirajo prizadevanja Komisije, da bi izboljšali izvrševanje zakonodaje na področju varstva potrošnikov in okrepili mednarodno sodelovanje. Zaupanje potrošnikov v visoko raven varstva potrošnikov in pregledne informacije za potrošnike sta pomembna dejavnika za okrevanje evropskega gospodarstva po koronavirusni krizi. Trojno predsedstvo pričakuje Komisijino agendo za potrošnike, v kateri bodo upoštevane pridobljene izkušnje, in namerava hitro obravnavati konkretne predloge, kot sta univerzalni polnilnik in pregled uredbe o gostovanju, ter se veseli drugih predlogov, kot je revizija direktive o splošni varnosti proizvodov.

EU mora spodbujati konkurenčen vesoljski sektor in njegovo vključevanje v evropsko gospodarstvo, in sicer z okrepitevijo uporabe vesoljskih tehnologij in aplikacij v podporo javnim politikam. Naslednja tri predsedstva si bodo na podlagi sprejetja predlagane uredbe o evropskem vesoljskem programu in preoblikovanju Agencije za evropski GNSS (GSA) v Agencijo EU za vesoljski program (EUSPA) prizadevala tlakovati pot novemu obdobju za vesoljske dejavnosti EU. Prizadevala si bodo tudi za oblikovanje evropskega stališča glede ključnih načel za svetovno vesoljsko gospodarstvo in razvoj „novega vesolja“, vključno s tržno naravnanimi pristopi in odpiranjem vesolja novim akterjem.

Turistični sektor v EU, ki ga je sedanja koronavirusna kriza še prav posebej prizadela – zlasti MSP in sektor civilnega letalstva – bo potreboval našo podporo. Trojno predsedstvo je skupaj z državami članicami in Komisijo pripravljeno oblikovati skupen in usklajen odziv v skladu z načrtom za okrevanje, ki bo zagotovil postopno in varno nadaljevanje turističnih dejavnosti, promocijo trajnostnega turizma in povrnil zaupanje potrošnikov. Odziv bi moral vključevati kratkoročno pomoč, pomoč podjetjem in dolgoročno okrevanje.

IV. URESNIČEVANJE PODNEBNO NEVTRALNE, ZELENE, PRAVIČNE IN SOCIALNE EVROPE

a. Uresničevanje podnebno nevtralne in zelene Evrope

Trojno predsedstvo je v celoti zavezano temu, da bi v skladu s cilji Pariškega sporazuma do leta 2050 dosegli podnebno nevtralno EU, pri čemer bi zagotovili, da bo prehod stroškovno učinkovit, pravičen, socialno uravnotežen, pošten in izveden tako, da se ohrani konkurenčnost EU. V zvezi s tem pozdravlja sporočilo Komisije o naložbenem načrtu za evropski zeleni dogovor in trajnostno Evropo, ki ga bo prednostno obravnavalo, vključno z evropskimi podnebnimi pravili, strategijo za prilagajanje podnebnim spremembam in drugimi zakonodajnimi predlogi, ki bodo sledili v letih 2020 in 2021. Prizadevalo si bo za napredek pri vseh teh pobudah in okrepitev podnebnih ukrepov na nacionalni ravni in pri zunanjem delovanju, zlasti tako, da se bo dogovorilo, da bo leta 2020 v skladu z našimi obveznostmi iz Pariškega sporazuma in po temeljiti oceni učinka predložilo posodobitev nacionalno določenih prispevkov za Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC).

Kar zadeva učinkovito rabo virov, krožno gospodarstvo in ravnanje z odpadki, trojno predsedstvo pozdravlja nov akcijski načrt za krožno gospodarstvo in je pripravljeno podpreti vse pobude, ki izhajajo iz njega. Potrošniki imajo pomembno vlogo pri omogočanju zelenega prehoda, zato trojno predsedstvo z zanimanjem pričakuje predlog Komisije o krepitvi njihove vloge.

Ključna elementa zelenega prehoda sta tudi varstvo in trajnostna raba biotske raznovrstnosti in naravnih virov. EU in njene države članice bodo vodile in okrepile prizadevanja proti izgubi biotske raznovrstnosti, tudi kar zadeva povezavo med biotsko raznovrstnostjo in zdravjem ljudi. Trojno predsedstvo podpira zavezo EU, da bo dajala zgled ter odločno prispevala k sprejetju in izvajanju ambicioznega globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020. Spodbujalo bo trajnostno in krožno kmetijstvo in ribištvo, prehranske sisteme, trajnostno gospodarjenje z gozdovi v skladu z okrepljeno strategijo EU za gozdove po letu 2020, ki bo zajemala celoten gozdni cikel in spodbujala številne storitve, ki jih gozdovi zagotavljajo, ter trajnostno biogospodarstvo, s poudarkom na zagotavljanju preskrbe s hrano in celovitosti verig preskrbe s hrano v času krize, dobrobiti živali ter prizadevanjih za uresničitev osmega okoljskega akcijskega programa. Posebna pozornost bo namenjena tudi trajnostnemu gospodarjenju z vodami in celoviti agendi za oceane, vključno z modro rastjo.

Odpornost kmetijstva in vitalnost podeželja na celotnem ozemlju EU sta ključna za zagotovitev teritorialne kohezije ter dostopa državljanek in državljanov do varne in cenovno dostopne hrane. Trojno predsedstvo bo storilo vse za pravočasno sprejetje zakonodajnih predlogov v okviru skupne kmetijske politike, da bi se lahko nemudoma začel izvajati nov politični cikel.

V okviru mehanizma za pravični prehod je trojno predsedstvo zavezano tudi pravočasnemu sprejetju zakonodajnega predloga o novem skladu za pravični prehod.

Trojno predsedstvo poudarja, da je izvajanje agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in njenih 17 ciljev trajnostnega razvoja bistveno za doseganje boljše in bolj trajnostne prihodnosti za vse, pri čemer nihče ne bo zapostavljen. Zato bi bilo treba Agendo 2030 s primerno ravno podrobnosti vključiti v vse zunanje in notranje politike EU.

b. Uresničevanje pravične in socialne Evrope

Trojno predsedstvo je prepričano o prednostih evropskega socialnega modela in verjame v možnost nadaljnjega napredka.

Lahko bi storili več, da bi zagotovili izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Trojno predsedstvo je odločeno nadaljevati delo na tem področju, in sicer na podlagi obstoječe delitve pristojnosti med EU in njenimi državami članicami. Med njegovimi cilji sta spodbujanje navzgor usmerjene konvergenca v EU in podpora socialni koheziji. Dosegli bi ju lahko zlasti z okvirom EU za nacionalne minimalne plače, instrumenti za zaščito delovnih mest in dohodkov v času gospodarskih pretresov, dostopom do socialne zaščite za vse delavce in samozaposlene, zlasti za najranljivejše skupine, ter boljšim socialnim vključevanjem. Trojno predsedstvo bo s spodbujanjem razprave o prihodnjih pobudah v zvezi z zaščito minimalnega dohodka okrepilo prizadevanja za boj proti revščini. Potreben je odziv za ublažitev socialnih posledic pandemije, v okviru katerega bo treba podpreti gospodarstva držav članic in sprejete ukrepe. Napovedana predloga v zvezi z minimalno plačo in sistemom pozavarovanja za primer brezposelnosti, ki ju namerava preučiti Svet, pobuda za boj proti brezposelnosti mladih ter jamstva za otroke so pomembni koraki za nadaljnje izvajanje evropskega stebra socialnih pravic.

Delo na področju zaposlovanja in socialnih zadev bo osredotočeno na posledice krize zaradi covida-19. Zajemalo bo področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva prekarno zaposlenih delavcev, zlasti tistih z nestandardnimi oblikami zaposlitve, in uporabo prožnih oblik dela, kot je delo na daljavo, tudi prek digitalnih orodij.

Trojno predsedstvo si bo prizadevalo, da bi po vsej EU usklajeno izvajali vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah, smernice OECD za večnacionalna podjetja ter tristransko deklaracijo Mednarodne organizacije dela o načelih za večnacionalna podjetja in socialno politiko. Poziva k pripravi novega sporočila o družbeni odgovornosti podjetij, vključno z akcijskim načrtom EU za odgovorno poslovno ravnanje, ob upoštevanju izkušenj in spoznanj iz krize zaradi covida-19.

Delo in delovni pogoji se hitro spreminjajo, zlasti zaradi digitalizacije in staranja prebivalstva. Trojno predsedstvo želi dejavno oblikovati prihodnost dela in z zanimanjem pričakuje napovedane načine za izboljšanje varnosti in zdravja pri delu, delovnih pogojev platformnih delavcev, delavcev na daljavo ter drugih delavcev z nestandardnimi oblikami dela.

Dodatno bi bilo treba obravnavati demografske izzive. Okrepiti bi bilo treba udeležbo vseh skupin na trgu dela ter medgeneracijsko sodelovanje in dialog. Umetna inteligenca bo ključna za razvoj dela in družbe. Delovna politika je še zlasti usmerjena v znanja in spretnosti, varnost in zaščito ter socialni dialog. Dostop do poklicnega usposabljanja in izobraževanja ter vseživljenjskega učenja je bistven, da lahko delavci pridobijo znanja in spretnosti, ki so potrebni na trgu dela, ter se prilagodijo spremembam, tudi kadar so te akutne in nepričakovane.

Zagotoviti bi bilo treba vključujoč dostop do izobraževanja, tudi z digitalnimi sredstvi, in sicer v okviru posodobljenega programa znanj in spretnosti za Evropo ter akcijskega načrta za integracijo in vključevanje. Naložbe v znanja in spretnosti, vključno z možnostmi preusposabljanja in strokovnega izpopolnjevanja ter digitalnimi znanji in spretnostmi, bodo ključne za odpravo vse večje vrzeli v znanjih in spretnostih ter prilagajanje spreminjajočim se vzorcem dela.

Promoviranje kulture in medijev – tudi s podpiranjem kulturnega in kreativnega sektorja prek programa Ustvarjalna Evropa – bo med drugim prispevalo k vključujočim in kohezivnim družbam. Trojno predsedstvo z zanimanjem pričakuje pobude Komisije v zvezi z jamstvom za otroke in mlade.

Politika Unije za državljanom prijazno EU bo nadalje prispevala k razvoju, rasti in ustreznim življenjskim okoljem, ob upoštevanju posebnih potreb podeželskih in obalnih območij ter spodbujanju celostnega in trajnostnega razvoja mest in regij. Unija podpira kakovostno zdravstveno varstvo za vse, med drugim z zagotavljanjem varnosti dobavne verige zdravil kot pomembnega elementa dostopa do zdravil. V zvezi s tem bo trojno predsedstvo tesno sodelovalo s Komisijo pri pripravi in spremljanju evropskega načrta za boj proti raku. Prispevati namerava tudi k boljši ozaveščenosti na področju zdravja in zdravstvenih storitev.

Pandemija covid-19 je pokazala, da bi lahko izboljšali nekatere z zdravjem povezane postopke na ravni EU – tako na področju skupnega javnega naročanja na tej ravni kot pri razvoju in proizvodnji cepiv ter protimikrobnih in protivirusnih zdravil. Treba bi bilo posodobiti zakonodajo na področju zdravil in medicinskih pripomočkov, da se v primeru tržne krize omogoči hitro prilagajanje in uveljavi načelo samozadostnosti, med drugim kar zadeva razpoložljivost zdravil, cepiv in medicinske opreme. V zvezi s tem je trojno predsedstvo seznanjeno z namero Komisije, da – ob upoštevanju nacionalnih pristojnosti – v Evropi pomaga zagotoviti zadostno oskrbo s cenovno dostopnimi zdravili. Osredotočilo se bo tudi na zakonodajo na področju „spremembe namena uporabe“, hkrati pa omogočilo skupen pristop za hitro in učinkovito pridobivanje podatkov v kliničnih preskušanjih. Spodbujal se bo razmislek o tem, da bi zainteresirane države oblikovale skupne objekte za zdravljenje. Treba je izboljšati pripravljenost na pandemije v EU, med drugim s spodbujanjem digitalne izmenjave zdravstvenih podatkov ob polnem spoštovanju pravic do zasebnosti in okrepitvijo obstoječih vseevropskih struktur, kot je Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC).

V. ZASTOPANJE EVROPSKIH INTERESOV IN VREDNOT PO SVETU

Trojno predsedstvo bo skupaj z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko prispevalo k učinkoviti pripravi vrhov in srečanj voditeljev in voditeljic EU z voditelji in voditeljicami držav in vlad tretjih držav in regij, ki jih organizira predsednik Evropskega sveta, tako v institucionalnem okviru EU kot v večstranskem formatu. Trojno predsedstvo bo v sodelovanju z visokim predstavnikom zagotovilo tudi nadaljnje ukrepanje po razpravah Evropskega sveta o zunanjih zadevah in mednarodnih odnosih.

Trojno predsedstvo bo tesno sodelovalo z visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter ga skupaj podpiralo pri izpolnjevanju njegovih nalog, prizadevalo pa si bo tudi za aktivno udeležbo in namensko podporo vseh držav članic v okviru zunanje politike Unije.

Trojno predsedstvo bo ob podpiranju visokega predstavnika sprejelo čim več konkretnih ukrepov za povečanje zmogljivosti EU za odločno in enotno delovanje, da bi lahko učinkovito zastopali evropske interese in vrednote ter v današnjem svetu, polnem konfliktov, z okrepitvijo multilateralizma in sistema ZN v skladu z mednarodnim pravom in človekovimi pravicami zaščitili in nadalje sooblikovali mednarodni red, ki temelji na pravilih. Prizadevali si bomo za okrepitev položaja EU kot svetovnega voditelja, ki se zavzema za mir, blaginjo in človekove pravice za vse.

To zahteva mobilizacijo in strateško uporabo celotnega nabora zunanjih ukrepov EU – od diplomacije, razvoja, trgovine, mednarodnih kulturnih odnosov in energetske politike, vključno z varnostnimi in obrambnimi instrumenti, do aktivnega obveščanja in komunikacije. Trojno predsedstvo se je zavezalo, da si bo skupaj z visokim predstavnikom ter vsemi institucijami in državami članicami EU prizadevalo, da bi se močna EU uveljavila v večstranskem svetu s tesnimi medregijskimi vezmi. To vključuje sposobnost EU za odzivanje na kompleksne izredne razmere. Zato bo ena od prednostnih nalog trojnega predsedstva, da oceni krizno odzivanje EU in njenih držav članic na pandemijo covida-19, opredeli vrzeli, izzive in najboljše prakse ter ugotovi, kako bi lahko izboljšali medsebojno sodelovanje in usklajevanje. Z odobritvijo in izvajanjem instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje bo mogoče zastopati naše interese in vrednote ter naše sodelovanje bolje uskladiti s prednostnimi nalogami zunanje politike EU.

Trojno predsedstvo pozdravlja odločitev o začetku pristopnih pogajanj z Republiko Albanijo in Republiko Severno Makedonijo ter znova potrjuje evropsko perspektivo Zahodnega Balkana in svojo zavezanost cilju, da se, kjer je to ustrezno, na podlagi nedavnega sporočila Komisije o okrepljeni metodologiji širitve nadaljuje proces širitve v smeri Zahodnega Balkana in poglobi sodelovanje, tudi v skladu z dogovorom, doseženim na vrhu v Zagrebu.

V zvezi s tem bo trojno predsedstvo namenilo posebno pozornost reševanju precejšnjih družbeno-gospodarskih posledic krize zaradi covida-19 v državah Zahodnega Balkana in okrevanju njihovih gospodarstev, vključno z ustvarjanjem pozitivne perspektive za mlade. Podpiralo bo vse razsežnosti povezljivosti in tako zmanjšalo razvojno vrzel med EU in to regijo. Spodbujanje demokracije, pravne države in medijske svobode je skupno prizadevanje EU, ki bi ga bilo treba podkrepiti z učinkovitim strateškim komuniciranjem. Poudarek bi bilo treba nameniti tudi reševanju nerešenih vprašanj ter okrepitvi odpornosti proti hibridnim grožnjam in dezinformacijam s tesnejšim sodelovanjem na področjih SZVP, med drugim tudi z obravnavanjem motečih vplivov v regiji.

Čezatlantsko partnerstvo in trgovinski odnosi EU z ZDA bodo med glavnimi prednostnimi nalogami trojnega predsedstva, ki bo tesno sodelovalo s Komisijo ter visokim predstavnikom Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, da bodo naši odnosi tudi v prihodnje obojestransko koristni in uravnoteženi.

Države EGP in države Efte so tesne partnerice. Zelo pomembno je zagotoviti intenzivno usklajevanje z državami Efte, ki so del EGP, in Švico glede posledic pandemije covida-19, saj so države Efte prek notranjega trga EGP in goste mreže pogodb s Švico gospodarsko tesno povezane z EU.

Trojno predsedstvo si bo skupaj z visokim predstavnikom in Komisijo prizadevalo za ambiciozno sosedsko politiko glede vzhodnega in južnega sosedstva. Zlasti želi pomagati neposrednim geografskim partnerjem, da bi uspešno prestali krizo zaradi covida-19 in okrepili svojo splošno odpornost. Poleg tega bo močan poudarek namenjen podpori visokemu predstavniku pri prispevanju k reševanju glavnih konfliktov v sosedstvu Unije in širše, na primer v Libiji, Sahelu, Siriji in vzhodni Ukrajini.

Trojno predsedstvo bo v sodelovanju z visokim predstavnikom tudi prispevalo k oblikovanju in poznejši uresničitvi zavez, ki naj bi se sprejele na prihodnjem vrhu vzhodnega partnerstva. Nadaljevalo se bo tudi delo v zvezi z izvajanjem sklepov Sveta za zunanje zadeve iz junija 2019 o prizadevanjih EU v okviru regionalnega sodelovanja na območju Črnega morja in pobude EU za sinergijo Črnega morja.

Trojno predsedstvo podpira visokega predstavnika v okviru procesa pregledovanja stanja v zvezi s petimi vodilnimi načeli za odnose med EU in Rusijo, na podlagi katerega se dejavno oblikuje politika EU.

EU bo okrepila sodelovanje z OVSE, ki lahko zaradi edinstvenega geografskega razpona, avtonomnih institucij, mreže operacij na terenu in splošnega diplomatskega potenciala znatno prispeva k varnosti in stabilnosti v Evropi.

EU bo nadaljevala delo glede ključnih prednostnih nalog iz nove strategije EU za Srednjo Azijo, sprejete junija 2019, saj ima ta regija kot most med Evropo in Azijo vse večji geopolitični pomen. Prizadevala si bo za izboljšanje povezljivosti med Evropo in Azijo, kot je določeno v strategiji za povezovanje Evrope in Azije.

EU bo v času trojnega predsedovanja podpirala prizadevanja visokega predstavnika in se zavzemala za okrepitev sodelovanja z Združenjem držav jugovzhodne Azije (ASEAN), da bi lahko dosegli strateško partnerstvo. V zvezi s tem predsednik Evropskega sveta preučuje možnost srečanja voditeljev in voditeljic EU in ASEAN. EU bo prek azijsko-evropskega srečanja (ASEM) še naprej spodbujala dialog in sodelovanje z Azijo, pri čemer naj bi 13. vrh ASEM potekal 16. in 17. novembra 2020 v Phnom Penhu v Kambodži, ter načrtuje srečanje voditeljev in voditeljic EU in Kitajske. Poleg tega bodo pripravljena letna vrhunska srečanja EU s Kitajsko, Indijo, Japonsko in Republiko Korejo. Trojno predsedstvo bo okrepilo prizadevanja za izvajanje in nadaljnji razvoj strategije za povezljivost EU in Azije, pri čemer bo uporabilo pristop, ki temelji na vrednotah ter je jasno osredotočen na skladnost z mednarodnimi standardi, trajnost in preglednost. Na povabilo predsednika Evropskega sveta naj bi maja 2021 v Portu potekalo srečanje voditeljev in voditeljic EU in Indije, ki ga bo gostilo portugalsko predsedstvo.

Vrh med EU in Afriško unijo (AU), ki naj bi potekal oktobra 2020, ter predvidena ministrska srečanja EU in AU bodo pomembna priložnost za razvoj odnosov in sodelovanja z Afriko. Trojno predsedstvo si bo prizadevalo tudi za sprejetje sklepov Sveta o podpisu in sklenitvi sporazuma, ki bo nasledil sporazum iz Cotonouja.

V času treh predsedstev bi si morala Evropska unija še naprej po najboljših močeh prizadevati za solidarnost z Afriko v boju proti covidu-19. Trojno predsedstvo bo v tesnem sodelovanju z visokim predstavnikom zagotovilo, da si bo EU v odnosih z Afriko prizadevala za uresničevanje skupnih prednostnih nalog, dogovorjenih na vrhu EU in Afriške unije, vključno s trajnim mirom in varnostjo na afriški celini ter trajnostno in vključujočo rastjo, naložbami, ustvarjanjem delovnih mest in človekovim razvojem, pa tudi za skupne in pozitivne rešitve za vprašanja v zvezi s podnebjem, migracijami in mobilnostjo. EU bo tudi podpirala projekt gospodarskega povezovanja v okviru afriškega celinskega območja proste trgovine in okrepila medcelinska prizadevanja za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah.

Trojno predsedstvo in visoki predstavnik ostajata zavezana krepitvi političnega partnerstva EU z Latinsko Ameriko in Karibi. EU mora še naprej sodelovati z državami v regiji in si na različne načine prizadevati za doseg rezultata, med drugim s posodobitvijo veljavnih sporazumov – kot v primeru Mehike in Čila – ter nadaljevanjem odnosov z Mercosurjem. Zaradi izzivov, s katerimi se soočamo, mora EU dosledno prevzeti svojo vlogo v svetu. Za različne krize v regiji, zlasti v Venezueli, bo potrebno intenzivno politično delovanje.

Trojno predsedstvo se še naprej zavzema za odprto, ambiciozno, pravično in trajnostno trgovino, ki temelji na pravilih. Trgovinska politika je ključni del celovitega odziva gospodarske politike na krizo. Ključna elementa v zvezi s tem sta reforma STO, s katero bi okrepili večstransko ureditev, ki temelji na pravilih, in reforma mednarodnega sistema za reševanje naložbenih sporov. Trojno predsedstvo bo hkrati nadaljevalo delo v zvezi z ambicioznimi dvostranskimi sporazumi o prosti trgovini in zaščiti naložb, ob zagotovitvi enakih konkurenčnih pogojev in boljšega dostopa do trgovinskih naročil. Pogajanja o prostotrgovinskem sporazumu z Indonezijo bodo verjetno zaključena leta 2021. Tovrstna pogajanja potekajo tudi z Avstralijo in Novo Zelandijo; tudi ta bi se lahko zaključila leta 2021. Trojno predsedstvo si bo prizadevalo, da bi leta 2021 sklenili sporazum o partnerstvu in sodelovanju s Tajsko. Prizadevalo si bo tudi za podpis pridružitvenega sporazuma EU-Mercosur ter posodobljenega globalnega sporazuma med EU in Mehiko, pa tudi za posodobitev pridružitvenega sporazuma s Čilom. Po najboljših močeh se bo zavzemalo za podpis sporazuma o zaščiti geografskih označb in zaključek pogajanj o ambicioznem in uravnoteženem celovitem sporazumu o naložbah s Kitajsko. Nadaljevalo bo delo za morebiten ponovni začetek pogajanj o ambicioznem sporazumu o trgovini in zaščiti naložb med EU in Indijo.

EU si bo prizadevala za boljše skupno delovanje v zvezi z razvojnim sodelovanjem in za to, da bi na vključujoč način dodatno okrepili mednarodna partnerstva na tem področju. Trojno predsedstvo poudarja, da agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 in njeni cilji trajnostnega razvoja zagotavljajo preobrazbeni politični okvir za izkoreninjenje revščine in dosego trajnostnega razvoja na svetovni ravni, ter bo zagotovilo, da bodo EU in njene države članice ohranile vodilno vlogo glede ambicij in ukrepov. Še naprej je zavezano, da bo v sodelovanju z visokim predstavnikom obravnavalo širše učinke nacionalnih ukrepov na mednarodni in svetovni ravni, ter opozarja na zavezo EU, da bo odpravila lakoto in podhranjenost. V zvezi s tem pozdravlja svetovni vrh ZN o prehranskih sistemih, ki je predviden za leto 2021, in poudarja, da je treba sprejeti usklajene politike EU. Poleg tega bomo obravnavali ves spekter izzivov v zvezi z vodo, da bi razvili celovit pristop na tem področju, pri katerem bi upoštevali povezanost humanitarnih, razvojnih in mirovnih vidikov, pa tudi vprašanja okolja, svetovnega zdravja in prehrane.

Trojno predsedstvo si bo prizadevalo tudi za okrepitev evropskega finančnega ustroja za razvoj, in sicer na podlagi sklepov Sveta z dne 5. decembra 2019 ter kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov, ki jih je skupina modrecev opredelila v poročilu iz leta 2020. Hkrati bo delo usmerjalo tako, da bo Svet lahko odobril tretji akcijski načrt za enakost spolov in omogočil njegovo izvajanje.

Trojno predsedstvo je v celoti zavezano, da bo – ob podpiranju prizadevanj visokega predstavnika za promoviranje in nadaljnjo krepitev uspešnega mednarodnega reda, ki temelji na pravilih – povečalo pomen učinkovitega in na pogodbah osnovanega mednarodnega nadzora nad orožjem, razoroževanja in neširjenja orožja kot ključnih stebrov svetovnega miru in varnosti.

Pandemija covida-19 in druge krize močno vplivajo na humanitarne potrebe po vsem svetu. EU si bo v času trojnega predsedstva prizadevala zagotoviti življenjsko pomembno humanitarno pomoč tistim, ki jo potrebujejo. Trojno predsedstvo bo nadaljevalo delo, ki so ga začela prejšnja tri predsedstva, zlasti na podlagi sklepov Sveta iz novembra 2019 o mednarodnem humanitarnem pravu, ter se bo zavzemalo za zaščito humanitarnega prostora in promoviranje mednarodnega humanitarnega prava. Želimo, da bi vse države članice in EU postale podpisnice humanitarnega poziva k ukrepanju.

Pojav virusa covid-19 je pokazal, kako pomembna sta sodelovanje na področju svetovnega zdravja in pregledno odzivanje na krize. V tem kontekstu se je trojno predsedstvo zavezalo, da si bo skupaj prizadevalo EU in njenim državam članicam zagotoviti močnejši in bolj strateški glas v mednarodnih forumih, pristojnih za svetovno zdravje, kot je Svetovna zdravstvena organizacija. EU in njene države članice podpirajo partnerske države pri krepitevi njihovih celovitih zdravstvenih sistemov in blaženju hudih družbeno-gospodarskih posledic pandemije. „Ekipa Evropa“ je konkreten izraz evropske odločenosti, da izrazimo globalno solidarnost. Na svetovni ravni je pomembno, da EU sodeluje s sektorjem raziskav in inovacij ter tako partnerskim državam omogoči dostop do cepiva in pomaga zajezi širjenje pandemije.

V času trojnega predsedstva bo EU še naprej izvajala svojo strategijo in posodobljeni akcijski načrt za pomorsko varnost (EUMSS), da bi na svetovni ravni izboljšala svoje odzivanje na pomorske varnostne grožnje in izzive, ki vplivajo na ljudi, dejavnosti in infrastrukturo, zlasti prek intenzivnejšega diplomatskega sodelovanja z mednarodnimi partnerji, predvsem v Gvinejskem zalivu, in usklajene krepitev zmogljivosti. Odziv politike bo preučen na podlagi poročila o izvajanju akcijskega načrta za strategijo EU za pomorsko varnost (EUMSS), ki bo pripravljeno leta 2020.

Skupna varnostna in obrambna politika (SVOP)

Trojno predsedstvo je trdno zavezano, da bo ob podpiranju dela visokega predstavnika in v tesnem sodelovanju z državami članicami okrepilo vse vidike SVOP s splošnim ciljem, da bi EU postala odgovorna, sposobna in zanesljiva akterka ter svetovna partnerica za mir in varnost. Zato je odločeno še naprej krepiti zmožnost ukrepanja EU, da bi se lahko ustrezno in odločno odzivala na krize, ki neposredno vplivajo na naše interese in varnost, po možnosti skupaj z našimi partnerji in po potrebi samostojno.

Naša zmožnost ukrepanja je odvisna od jasnega in skupnega razumevanja tega, kaj želimo kot Evropa biti sposobni narediti na področju varnosti in obrambe, kot je določeno v globalni strategiji EU. Potrebne so politično-strateške smernice, če želimo izpolniti pričakovanja iz strateške agende 2019–2024. Zato bo trojno predsedstvo v celoti podpiralo delo pod vodstvom visokega predstavnika v zvezi s „strateškim kompasom“. Ta strateški dialog bo temeljil na skupni analizi nevarnosti, pri čemer je cilj prispevati k napredku v smeri skupnega političnega razumevanja ter bolj ciljno usmerjenega načrtovanja in razvoja obrambnih zmogljivosti.

Trojno predsedstvo si bo še naprej prizadevalo okrepiti sodelovanje med SVOP in PNZ ter podpirati nacionalne procese za povečanje zmogljivosti civilnih misij v okviru SVOP ter številne druge ukrepe, ki bodo zagotovili polno izvajanje pakta o civilnih vidikih SVOP do začetka poletja 2023. Potekalo bo več delavnic, organizirani bosta letni pregledni konferenci na visoki ravni, ustanovljen pa bo tudi center odličnosti za civilno krizno upravljanje.

Nadaljevalo se bo delo v zvezi z dodatnim razvojem in usklajenostjo obrambnih pobud EU, tudi z udejstvovanjem prelomnih ukrepov, ki so bili v zadnjih dveh letih sprejeti na vseh ključnih področjih (stalno strukturno sodelovanje (PESCO), usklajeni letni pregled na področju obrambe (CARD) in Evropski obrambni sklad). To bi moralo vključevati močnejšo, vključujočo in trajnostno tehnološko in industrijsko bazo evropske obrambe, ki upošteva vlogo MSP.

V okviru pristopa, usmerjenega v rezultate, se bo še naprej spodbujala skladnost med pobudami EU, povezanimi z obrambo, katerih cilj je doseganje ravni ambicij EU na področju varnosti in obrambe, da bi z izboljšanjem obrambnega sodelovanja Uniji zagotovili pravi nabor zmogljivosti in okrepili njeno vlogo zagotavljalca varnosti. Dodatno okrepljeno strateško politično usklajevanje in spremljanje izvajanja bosta ključna za zagotovitev skladnega pristopa k razvoju evropskih obrambnih zmogljivosti.

Hkrati je trojno predsedstvo skupaj z visokim predstavnikom še naprej v celoti zavezano čezatlantskemu varnostnemu partnerstvu in bo zagotavljalo dosledno dopolnjevanje vseh pobud, povezanih s SVOP, z Natom. Izboljšanje kohezije in zmogljivosti za skupno ukrepanje Nata in EU bo vključevalo vojaško mobilnost, kibernetiko varnost in obrambo, razvoj zmogljivosti, hibridne grožnje ter krepitev zmogljivosti. Glede na pandemijo covida-19 vključuje to tudi vojaško pomoč civilnim organom in ukrepe za povečanje odpornosti in civilne pripravljenosti. Zato bo prednost namenjena tesnemu sodelovanju obeh organizacij in krepitevi Natovega evropskega stebra. Kot je poudarjeno v dosedanjih poročilih o napredku, je obstoječe neformalno sodelovanje z Natom, ki poteka na ravni osebja, trdna podlaga za močno in stalno kooperacijo.
